

КАФЕДРА МЕДІАСИСТЕМ ТА ТЕХНОЛОГІЙ: 75 РОКІВ НА ОСВІТЯНСЬКІЙ НИВІ

*Ткаченко В.П., професор, завідувач кафедри МСТ,
Чеботарьова І.Б., доцент, кафедра МСТ,
Челомбійко В.Ф., доцент, кафедра МСТ,
Харківський національний університет радіоелектроніки*

У доповіді наведено історичні етапи становлення та розвитку кафедри «Медіасистеми та технології» (МСТ) Харківського національного університету радіоелектроніки (ХНУРЕ).

Кафедра МСТ розпочала свою діяльність як кафедра «Нарисної геометрії і креслення», яка була організована в 1944 році в Харківському гірничо-індустріальному інституті (який було реорганізовано пізніше в ХІГМАОТ, а потім в ХІРЕ, ХТУРЕ і, нарешті, в ХНУРЕ) під керівництвом к.т.н. Куцина Т.І.

У період з 1945 р. по 1949 р. кафедра, яку очолював видатний учений-геометр Вальц Г.Б., набула досвіду в геометричній освіті майбутніх інженерів, прищеплюючи навички просторового мислення, виконання і читання креслень. Значна увага подальшому підвищенню професійного рівня викладачів, їх науковій роботі приділялася професором Підгорним Н.М., відомим в Харкові архітектором, який очолював кафедру 15 років (до 1964 р). Підгорний Н.М. є автором проекту реконструкції головного корпусу університету.

У період з 1964 р. по 1988 р. кафедра інженерної графіки під керівництвом професора Кузьміна В.І., а потім професора Гавриша М.П., вийшла на високий рівень викладання графічних дисциплін. Починають широко застосовуватися технічні засоби навчання – навчальне телебачення, кіно- та діафільми, впроваджуються в навчальний процес електронні обчислювальні машини, аудиторії оснащуються плакатами, моделями, проводяться олімпіади, ведеться наукова робота зі студентами. Доцент Гольдін І.Д. очолив наукову роботу, пов'язану з автоматизацією виконання складних графічних робіт. В результаті колективом викладачів була створена серія унікальних аффінографів-пантографів, які були впроваджені у виробництво і неодноразово експонувалися на виставках досягнень народного господарства в м.м. Москві та Києві, а також на міжнародній виставці в м. Дамаску (Сирія). Ці розробки були удостоєні срібних і бронзових медалей, а їх автори отримали десятки авторських свідоцтв.

З 1988 року кафедра розпочинає більш активно впроваджувати комп'ютерні технології в викладання графічних дисциплін, отримує для цього відповідну матеріальну базу (комп'ютерний клас) і, відповідаючи на виклики часу, отримує в 1989 році назву «Інженерна та комп'ютерна графіка» (ІКГ). В зв'язку з цим йде удосконалення навчально-методичної роботи в таких напрямках як «Геометричне моделювання», «Комп'ютерні графічні системи», «Геоінформаційні системи і технології».

З 1997 р. по 2011 р. були отримані ліцензії і організовано, спільно з поліграфічними підприємствами Харкова, підготовку фахівців зі спеціальностей «Комп'ютерні технології та системи видавничо-поліграфічних виробництв» (КТС ВПВ), 2002 р.; «Технології друкованих видань» (ТДВ), 2005 р.; «Технології електронних мультимедійних видань» (ТЕМВ), 2011 р. Кафедра ІКГ в 2011 р. у зв'язку зі зміною основного змісту своєї навчальної роботи, наказом ректора ХНУРЕ, отримує назву «Кафедра медіасистем та технологій».

В 2015 р. Постановою Кабінету Міністрів України затверджено новий перелік спеціальностей системи вищої освіти в якому перераховані вище спеціальності стали спеціалізаціями нової спеціальності – 186 Видавництво та поліграфія.

Для забезпечення навчального процесу колектив кафедри за ці роки суттєво оновив матеріальну базу, навчально-методичне забезпечення: створено спільно з підприємствами-партнерами 7 навчальних лабораторій (включаючи 3 комп'ютерні класи), навчально-наукову лабораторію поліграфічного обладнання, видано друком біля двох десятків навчальних посібників, декілька монографій, багато інших методичних посібників.

Суттєво трансформувались на кафедрі також основні напрями наукової роботи – на сьогодні це наступне: проблеми обробки цифрових зображень та кольоровідтворення в поліграфії, комп'ютерна графіка; геоінформаційні системи та технології; технології розробки електронних мультимедійних видань; системи автоматизації управління поліграфічним виробництвом.

З 2002 р. на кафедрі функціонує науково-дослідна лабораторія «Геоінформаційні технології та комп'ютерна графіка».

Загальний об'єм госпдоговірних та держбюджетних робіт виконаних кафедрою за останні роки перевищує 3 млн. грн. Опубліковано біля 300 наукових статей, більше 1300 наукових доповідей. Активну участь в науковій роботі кафедри приймають студенти кращі роботи яких займали неодноразово призові місця на олімпіадах та конкурсах робіт по спеціальності, міжнародному відкритому конкурсі студентських наукових робіт «Молодь і поліграфія» тощо.

Керівниками аспірантської підготовки кафедри підготовлено за останні роки 13 кандидатів наук, готується до захисту докторська дисертація. Колектив кафедри веде на договірних засадах свою навчальну і наукову роботу і тісній співпраці з профільними підприємствами м. Харкова, закладами вищої освіти (ЗВО) України: Українська академія друкарства (м. Львів), та Видавничо-поліграфічний інститут НТУУ Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського (м. Київ); зарубіжними ЗВО: інститутом механіки і поліграфії Варшавської політехніки (Польща), Штутгартським Медіауніверситетом (Німеччина), інститутом креативних технологій університету економіки (м. Бидгощ, Польща) та ін.

В доповіді наведено основні етапи становлення і розвитку кафедри з моменту її заснування, результати її навчальної та наукової роботи за останні роки та плани на майбутнє.